

Statut Polskiego Związku Esperantystów

zaakceptowany 24 marca 2012 roku w Warszawie

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

Artykuł 1

1. Stowarzyszenie nosi nazwę Polski Związek Esperantystów, a w dalszej części statutu nazywane jest PZE.
2. PZE może używać nazwy w języku esperanto, w brzmieniu „Pola Esperanto-Asocio”, w skrócie: „PEA”.
3. Nazwy „Polski Związek Esperantystów” oraz „Pola Esperanto-Asocio” a także ich skróty podane w ust. 1 i ust. 2 są prawnie zastrzeżone.

Artykuł 2

PZE działa na podstawie przepisów ustawy z 7 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1989 roku, Nr 20, poz. 104 z późn. zm.) i posiada osobowość prawną.

Artykuł 3

PZE swoim działaniem obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Dla właściwego realizowania swoich celów PZE może prowadzić działalność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 4

Siedzibą PZE jest Warszawa.

Artykuł 5

W swojej działalności PZE używa języka polskiego i esperanto.

Artykuł 6

PZE może przystępować do krajowych i zagranicznych organizacji o podobnym profilu działania oraz uzyskiwać w nich członkostwo. Uchwałę o przystąpieniu do organizacji podejmuje zwykłą większością głosów Walne Zgromadzenie.

Artykuł 7

PZE może tworzyć terenowe jednostki organizacyjne, które mogą mieć osobowość prawną.

Artykuł 8

1. PZE może prowadzić działalność gospodarczą, na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Dochód z działalności gospodarczej PZE służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między osoby będące członkami PZE.

Artykuł 9

PZE opiera swoją działalność na pracy społecznej osób będących członkami PZE. Do prowadzenia swych spraw PZE może też polegać na osobach, które nie są członkami PZE, w szczególności zawierając z nimi umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło oraz umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o umowie zlecenia.

Artykuł 10

PZE może używać symboli, odznak i pieczęci według wzorów zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Artykuł 11

PZE jest organizacją neutralną politycznie oraz ze względu na religię i światopogląd, a w swojej działalności respektuje prawa człowieka.

Rozdział 2 Cele i sposoby ich realizacji

Artykuł 12

Celami PZE są:

- 1) popularyzowanie języka esperanto,
- 2) nauczanie języka esperanto,
- 3) wspieranie i rozwój kultury esperanckiej;
- 4) szerzenie idei zbliżenia między narodami za pomocą języka esperanto;
- 5) wykorzystywanie języka esperanto do popularyzowania polskiej kultury i historii;
- 6) pielęgnacja poczucia solidarności między ludźmi, bez względu na ich płeć, przynależność rasową, etniczną lub narodową, orientację seksualną, wyznanie lub bezwyznaniowość, niepełnosprawność, poglądy polityczne, status majątkowy i pochodzenie społeczne.

Artykuł 13

PZE realizuje swoje cele poprzez:

- 1) organizowanie i prowadzenie kursów języka esperanto;
- 2) tworzenie warunków dla pozyskiwania środków publicznych na działalność PZE w drodze szkoleń, wydawnictw tematycznych i fachowego poradnictwa;
- 3) wydawanie i sprzedaż podręczników oraz innych wydawnictw esperanckich;
- 4) wydawanie „Pola Esperantisto” – czasopisma polskiego środowiska esperanckiego;
- 5) prowadzenie bibliotek oraz wypożyczalni książek i czasopism esperanckich;
- 6) organizowanie odczytów, prelekcji, spotkań klubowych, imprez artystycznych, seminariów, konkursów i wystaw dotyczących problemów komunikacji międzynarodowej, interlingwistyki oraz języka esperanto;
- 7) organizowanie kursów pedagogicznych oraz weryfikowanie i kwalifikowanie osób ubiegających się o prawo do nauczania języka esperanto;
- 8) działania na rzecz integracji europejskiej, rozszerzania sieci miast i regionów partnerskich;
- 9) organizowanie i uczestniczenie w krajowych i międzynarodowych zjazdach, seminariach, konferencjach, kongresach, obchodach okolicznościowych i innych międzynarodowych imprezach esperanckich;
- 10) udzielanie pomocy władzom oświatowym przy wprowadzaniu języka esperanto do szkół i uczelni;
- 11) sprawowanie opieki i udzielanie pomocy szkolnym grupom esperanckim oraz zespołom młodzieżowym;
- 12) organizowanie różnych form turystyki i wypoczynku, połączonych z praktycznym zastosowaniem języka esperanto;
- 13) współpracę z mediami w zakresie upowszechniania języka i kultury esperanckiej;

- 14) promocję walorów turystycznych i bogactwa kulturowego kraju poprzez wydawnictwa na ten temat w języku esperanto, rozpowszechnianie podczas wszelkich imprez o charakterze międzynarodowym, organizowanych w kraju i za granicą;
- 15) działalność na rzecz mniejszości narodowych;
- 16) działalność na rzecz grup defaworyzowanych;
- 17) integrację międzypokoleniową, realizowaną we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych;
- 18) nawiązywanie współpracy z innymi organizacjami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi;
- 19) upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 20) działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

Artykuł 14

PZE może prowadzić odpłatną i nieodpłatną działalność statutową.

Rozdział 3 Członkostwo w PZE

Artykuł 15

1. Wyróżnia się następujące rodzaje członkostwa w PZE:
 - 1) zwyczajne;
 - 2) zwyczajne ograniczone;
 - 3) wspierające;
 - 4) honorowe.
2. Zagraniczne osoby fizyczne (cudzoziemcy i cudzoziemki), które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą uzyskać członkostwo w PZE.

Artykuł 16

Członkostwo zwyczajne w PZE może otrzymać osoba fizyczna:

- 1) posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub
- 2) mająca ukończonych 16 lat i posiadająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która, przez złożenie deklaracji członkowskiej, zobowiąże się do działania na rzecz realizacji celów PZE i przestrzegania statutu PZE oraz opłaci składkę członkowską.

Artykuł 17

1. Członkostwo zwyczajne ograniczone w PZE może otrzymać osoba fizyczna, która ukończyła 13 lat a nie ukończyła 16 lat, która, przez złożenie deklaracji członkowskiej, zobowiąże się do działania na rzecz realizacji celów PZE i przestrzegania statutu Stowarzyszenia oraz opłaci składkę członkowską. Warunkiem otrzymania członkostwa zwyczajnego ograniczonego przez osobę, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, jest zgoda jej przedstawicieli ustawowych.
2. Członkostwo zwyczajne ograniczone przekształca się w członkostwo zwyczajne wraz z ukończeniem przez daną osobę 16 lat; powtórne złożenie deklaracji członkowskiej nie jest wymagane.

Artykuł 18

Członkostwo wspierające w PZE może otrzymać:

- 1) osoba fizyczna – po złożeniu deklaracji członkostwa wspierającego oraz po podjęciu przez Zarząd Główny uchwały o nadaniu tej osobie członkostwa wspierającego w PZE;

- 2) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej – po złożeniu deklaracji członkostwa wspierającego, ze wskazaniem osoby reprezentującej w kontaktach z PZE, oraz po podjęciu przez Zarząd Główny uchwały o nadaniu tej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie posiadającej zdolności do czynności prawnych członkostwa wspierającego w PZE, o ile w deklaracji członkostwa wspierającego określona zostanie pomoc finansowa lub rzeczowa na cele PZE lub inny rodzaj wsparcia dla realizacji celów PZE. Osoba prawna lub jednostka nie posiadająca osobowości prawnej działa w PZE za pośrednictwem osoby lub osób należycie umocowanych do jej reprezentacji.

Artykuł 19

1. Członkostwo honorowe w PZE może otrzymać osoba fizyczna szczególnie zasłużona dla polskiego ruchu esperanckiego, w szczególności osoba, która przyczyniła się do realizacji celów statutowych PZE.
2. Członkostwo honorowe w PZE nadaje Walne Zgromadzenie, na wniosek Zarządu Głównego.
3. Osoby będące członkami honorowymi PZE nie opłacają składek członkowskich.

Artykuł 20

Osoba będąca członkiem zwyczajnym PZE ma prawo:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach do wszystkich władz PZE;
- 2) uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu;
- 3) wypowiedzania się i wyrażania opinii we wszystkich kwestiach dotyczących działalności PZE;
- 4) uczestniczenia we wszelkich formach działania służących realizacji celów statutowych PZE;
- 5) korzystania z urzędzeń, świadczeń i pomocy PZE;
- 6) uczestnictwa w kształtowaniu i realizacji programu PZE.

Artykuł 21

Osobom będącym członkami zwykłymi ograniczonymi PZE, osobom będącym członkami wspierającymi PZE oraz osobom będącym członkami honorowymi PZE przysługują prawa wymienione w art. 20 pkt 2) – 6), z zastrzeżeniem, że prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu ogranicza się jedynie do zabierania głosu doradczego.

Artykuł 22

1. Obowiązkiem wszystkich osób będących członkami PZE, niezależnie od rodzaju członkostwa, jest przestrzeganie postanowień statutu oraz regulaminów i uchwał władz PZE.
2. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1, osoby będące członkami zwyczajnymi PZE są zobowiązane do:
 - 1) czynnego udziału w pracach i realizacji celów PZE;
 - 2) regularnego opłacania składek członkowskich.
3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1, będące członkami wspierającymi PZE są zobowiązane do finansowego lub rzeczowego wspierania działalności PZE oraz świadczenia na jego rzecz innych form wsparcia.

Artykuł 23

Z zastrzeżeniem art. 19 ust. 2, osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej nabywają członkostwo w drodze uchwały Zarządu

Głównego. Od uchwały odmawiającej członkostwa przysługuje prawo do odwołania się do Sądu Koleżeńskiego. Odwołanie należy złożyć na piśmie Zarządowi Głównemu – w terminie czternastu dni od doręczenia odpisu uchwały odmawiającej członkostwa. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Zarząd Główny zamieszcza w odpisie uchwały. Orzeczenie Sądu Koleżeńskiego jest ostateczne i wiążące.

Artykuł 24

Członkostwo zwyczajne w PZE i członkostwo wspierające w PZE ustają na skutek:

- 1) wystąpienia z PZE złożonego na piśmie Zarządowi Głównemu oraz Zarządowi Oddziału;
- 2) śmierci;
- 3) wykluczenia z PZE uchwałą Zarządu Głównego, podjętej wobec:
 - a) wniosku Sądu Koleżeńskiego;
 - b) nieopłacenia składek członkowskich przez okres jednego roku, licząc od końca roku kalendarzowego, za który składka została opłacona;
 - c) utraty praw publicznych lub osobowości prawnej.

Artykuł 25

Członkostwo honorowe w PZE ustaje na skutek:

- 1) zrzeczenia się członkostwa honorowego w PZE, złożonego na piśmie Zarządowi Głównemu;
- 2) śmierci;
- 3) uchwały Walnego Zgromadzenia o pozbawieniu członkostwa honorowego w PZE.

Artykuł 26

Od uchwały Zarządu Głównego o wykluczeniu z PZE przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia. Odwołanie należy złożyć na piśmie Zarządowi Głównemu – w terminie czternastu dni od doręczenia odpisu uchwały o wykluczeniu z PZE. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Zarząd Główny zamieszcza w odpisie uchwały. Uchwała Walnego Zgromadzenia jest ostateczna i wiążąca.

Rozdział 4 Władze PZE

Artykuł 27

Władzami PZE są:

- 1) Walne Zgromadzenie;
- 2) Zarząd Główny;
- 3) Komisja Rewizyjna;
- 4) Sąd Koleżeński.

Artykuł 28

1. Zarząd Główny, Komisja Rewizyjna oraz Sąd Koleżeński są wybierane przez Walne Zgromadzenie w głosowaniach tajnych. Wybór w ramach każdego z głosowań odbywa się w ten sposób, że każda obecna i uprawniona do głosowania w myśl art. 32 ust. 3 osoba uczestnicząca w Walnym Zgromadzeniu oddaje głos co najwyżej na tyle kandydujących osób, ile ma zostać wybranych. Te z kandydujących osób, które otrzymały największą liczbę głosów, zostają wybrane.
2. Kadencja Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego trwa trzy lata.

3. Nie można łączyć członkostwa w różnych organach, tj. Zarządzie Głównym, Komisji Rewizyjnej i Sądzie Koleżeńskim. Osób wchodzących w skład Komisji Rewizyjnej nie mogą łączyć – z osobami wchodzącymi w skład Zarządu Głównego ani w skład Sądu Koleżeńkiego – więzi pokrewieństwa, małżeństwa ani powinowactwa; analogiczne ograniczenie występuje między osobami wchodzącymi w skład Zarządu Głównego a osobami wchodzącymi w skład Sądu Koleżeńkiego.
4. Osoby, które w związku ze swoim członkostwem w Zarządzie Głównym nie otrzymały absolutorium, nie mogą kandydować do wybieralnych władz następnej kadencji.
5. W wypadku zmniejszenia składu osobowego Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej lub Sądu Koleżeńkiego, organy te mogą – na podstawie podjętej przez siebie uchwały – dokooptować w wolne miejsca inne osoby. W ciągu jednej kadencji łączna liczba osób dokooptowanych w poszczególnych organach nie może przekroczyć 1/3 początkowego składu danego organu; ponadto kooptacja nie może doprowadzić do tego, że w Zarządzie Głównym większość stracą osoby posiadające pełną zdolność do czynności prawnych. W przypadku dalszego zmniejszenia stanu osobowego, Zarząd Główny zwołuje, w terminie 30 dni od zmniejszenia stanu osobowego, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, którego celem jest przeprowadzenie wyborów uzupełniających. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołane w tym trybie musi się odbyć w terminie 30 dni od zmniejszenia stanu osobowego danego organu. Wybory uzupełniające odbywają się zgodnie z przepisami statutu regulującymi wybór Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńkiego przez Walne Zgromadzenie. Kadencja osób wybranych w opisanym trybie upływa wraz z kadencją pozostałych osób należących do władz PZE. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia nie zwołuje się w powyższym trybie, jeśli w terminie jego odbycia ma się odbyć zwyczajne Walne Zgromadzenie.
6. W każdym czasie większość osób w Zarządzie Głównym muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych.
7. Osoby wchodzące w skład Komisji Rewizyjnej nie mogą być skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne.

Artykuł 29

Osoby należące do władz PZE pełnią swoje funkcje społecznie.

Artykuł 30

O ile dalsze postanowienia statutu nie stanowią inaczej, uchwały wszystkich władz PZE zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos osoby przewodniczącej obradom.

Rozdział 5 Walne Zgromadzenie

Artykuł 31

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą PZE, rozstrzygającą ostatecznie o wszystkich sprawach należących do zakresu działania PZE i związanych z realizacją jego celów.

Artykuł 32

1. W Walnym Zgromadzeniu uczestniczą wszystkie osoby będące członkami zwyczajnymi PZE.
2. Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

3. Prawo głosowania podczas Walnego Zgromadzenia służy wyłącznie osobom będącym członkami zwyczajnymi PZE, które nie zalegają z opłacaniem składek członkowskich.

Artykuł 33

O miejscu, terminie i porządku obrad Walnego Zgromadzenia osoby będące członkami zwyczajnymi PZE zawiadamia Zarząd Główny – na co najmniej trzydzieści dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Artykuł 34

1. Zwyczajne Walne Zgromadzenie jest zwoływane raz do roku.
2. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Główny:
 - 1) z własnej inicjatywy – w szczególności w przypadkach, gdy Walne Zgromadzenie ma rozpatrzyć odwołanie w sprawie członkowskiej;
 - 2) na wniosek Komisji Rewizyjnej;
 - 3) na wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby osób będących członkami zwyczajnymi PZE.
3. Wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wnoszony jest na piśmie i musi zawierać proponowany porządek obrad. Jeżeli propozycje te nie są sprzeczne ze statutem PZE, Zarząd Główny zobowiązany jest je uwzględnić, może jednak uzupełnić porządek obrad dodatkowymi punktami.
4. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie musi odbyć się w terminie dziewięćdziesięciu dni od daty złożenia wniosku o jego zwołanie, chyba, że z przepisów statutu wynika krótszy termin.

Artykuł 35

Walne Zgromadzenie obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

Artykuł 36

Do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- 1) uchwalanie głównych kierunków działalności PZE, w tym programu działania PZE;
- 2) wybór Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego;
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego;
- 4) udzielanie imiennie absolutorium osobom wchodzącym w skład Zarządu Głównego, na wniosek Komisji Rewizyjnej;
- 5) uchwalanie zmian w statucie PZE;
- 6) uchwalanie budżetu PZE;
- 7) nadawanie członkostwa honorowego w PZE;
- 8) rozstrzyganie odwołań w sprawach członkowskich;
- 9) podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania PZE;
- 10) podejmowanie uchwał w innych sprawach, w których obowiązujące przepisy prawne wymagają decyzji Walnego Zgromadzenia.

Artykuł 37

1. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały przy obecności:
 - 1) w pierwszym terminie – co najmniej połowy wszystkich osób uprawnionych do głosowania w myśl art. 32 ust. 3;
 - 2) w drugim terminie – wyznaczonym w tym samym dniu trzydzieści minut później – bez względu na liczbę obecnych osób uprawnionych do głosowania w myśl art. 32 ust. 3.

- Przebieg Walnego Zgromadzenia jest protokołowany. Protokół z Walnego Zgromadzenia, podpisany i parafowany przez osobę przewodniczącą obradom oraz przez osobę protokołującą obrady – jest udostępniany przez Zarząd Główny do wglądu wszystkim osobom, które uczestniczyły w Walnym Zgromadzeniu, nie później niż miesiąc po jego zakończeniu. W terminie miesiąca od jego udostępnienia osoby uczestniczące w Walnym Zgromadzeniu mogą wnosić uwagi do protokołu, na piśmie, Zarządowi Głównemu.

Rozdział 6 Zarząd Główny

Artykuł 38

Zarząd Główny kieruje całokształtem działalności PZE, zgodnie ze statutem i uchwałami Walnego Zgromadzenia oraz reprezentuje PZE na zewnątrz.

Artykuł 39

Zarząd Główny składa się z ośmiu osób.

Artykuł 40

Podczas swojego pierwszego posiedzenia – które musi się odbyć nie później niż siedem dni po zakończeniu Walnego Zgromadzenia – Zarząd Główny uchwała regulamin prac zarządu, który określa organizację i tryb pracy Zarządu Głównego.

Artykuł 41

- Zarząd Główny zbiera się na posiedzeniach ilekroć wymagają tego potrzeby PZE, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.
- Wszystkie posiedzenia Zarządu Głównego są protokołowane.
- Osoby wchodzące w skład Zarządu Głównego, które opuściły ponad 50% posiedzeń bez usprawiedliwienia przyjętego przez Zarząd Główny, nie mogą otrzymać absolutorium.

Artykuł 42

- Zarząd Główny podejmuje decyzje w formie uchwał.
- Uchwały Zarządu Głównego zapadają zgodnie z zasadami określonymi w statucie, w szczególności w art. 30.
- Zarząd Główny prowadzi rejestr podjętych uchwał.

Artykuł 43

Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- kierowanie całokształtem działalności PZE i realizowanie celów PZE, zgodnie z postanowieniami statutu oraz uchwałami Walnego Zgromadzenia;
- sporządzenie rocznych planów działalności, budżetów i sprawozdań finansowych;
- reprezentowanie PZE na zewnątrz i działanie w jego imieniu;
- ustalanie zasad gospodarki finansowej PZE oraz zarządzanie majątkiem PZE;
- ustalanie preliminarzy budżetowych i zatwierdzanie bilansów rocznych;
- podejmowanie uchwał w sprawie kongresów esperanckich w Polsce;
- wybór osób reprezentujących PZE w organizacjach, do których należy PZE;
- delegowanie osób reprezentujących PZE na kongresy, zjazdy, konferencje i seminaria esperanckie;
- ustalanie wysokości, częstotliwości oraz dopuszczalnych form opłacania składek członkowskich;

- 10) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich;
- 11) prowadzenie centralnej ewidencji osób będących członkami PZE;
- 12) prowadzenie dokumentacji PZE;
- 13) zwołanie i przygotowanie Walnego Zgromadzenia;
- 14) składanie sprawozdań ze swej działalności Walnemu Zgromadzeniu;
- 15) proponowanie kierunków działania PZE;
- 16) uchwalanie regulaminów wewnątrzorganizacyjnych, w tym regulaminu opłacania składek członkowskich;
- 17) rozpatrywanie wniosków i zaleceń Komisji Rewizyjnej oraz odwołań do Zarządu Głównego;
- 18) powoływanie i odwoływanie osoby kierującej redakcją „Pola Esperantisto” oraz ustalanie polityki redakcyjnej;
- 19) powoływanie i rozwiązywanie stałych i doraźnych komisji problemowych;
- 20) nadawanie odznak i wyróżnień;
- 21) powoływanie i rozwiązywanie oddziałów PZE;
- 22) występowanie do Sądu Koleżeńskiego o uchylenie uchwał zarządów oddziałów i sekcji niezgodnych z przepisami prawa, postanowieniami statutu lub innymi uchwałami władz PZE i regulaminami PZE;
- 23) organizowanie i prowadzenie działalności gospodarczej;
- 24) powoływanie i rozwiązywanie jednostek gospodarczych i ośrodków oświatowych, wydawniczych, kulturalnych, turystycznych oraz szkoleniowych dla potrzeb PZE;
- 25) powoływanie i odwoływanie osób kierujących jednostkami gospodarczymi i ośrodkami;
- 26) występowanie do Sądu Koleżeńskiego o dokonanie wiążącej wykładni statutu PZE oraz uchwał Walnego Zgromadzenia;
- 27) inicjowanie i prowadzenie innych prac wynikających z postanowień statutu i innych przepisów prawnych.

Artykuł 44

Osoby wchodzące w skład Zarządu Głównego mogą się podzielić między sobą obowiązkami oraz zadaniami Zarządu Głównego, o ile nie narusza to postanowień statutu ani uchwał Walnego Zgromadzenia. Podział obowiązków może być doraźny lub trwały, ujęty w wewnętrznym regulaminie, przyjętym uchwałą Zarządu Głównego. Podział obowiązków i zadań jest dobrowolny i nie ogranicza możliwości działania poszczególnych osób wchodzących w skład Zarządu Głównego. Podział obowiązków i zadań nie uszczupla statutowych kompetencji Zarządu Głównego.

Rozdział 7 Komisja Rewizyjna

Artykuł 45

Komisja Rewizyjna jest organem kontroli wewnętrznej PZE.

Artykuł 46

Komisja Rewizyjna składa się z trzech osób.

Artykuł 47

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie całokształtu działalności PZE, a w szczególności gospodarki finansowej PZE;

- 2) występowanie do Zarządu Głównego oraz Walnego Zgromadzenia z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonej kontroli;
- 3) występowanie do Zarządu Głównego o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 4) składanie sprawozdań ze swej działalności Walnemu Zgromadzeniu;
- 5) opiniowanie sprawozdań z działalności Zarządu Głównego dla Walnego Zgromadzenia, wraz z wnioskami dotyczącymi udzielenia absolutorium poszczególnym osobom wchodzącym w skład Zarządu Głównego;
- 6) prowadzenie okresowej kontroli opłacania składek członkowskich.

Artykuł 48

Komisja Rewizyjna działa kolegialnie, na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

Artykuł 49

Osoby wchodzące w skład Komisji Rewizyjnej mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.

Rozdział 8 Sąd Koleżeński

Artykuł 50

Sąd Koleżeński składa się z trzech osób.

Artykuł 51

Do kompetencji Sądu Koleżeńskiego należy:

- 1) dokonywanie – na wniosek Zarządu Głównego – wiążącej wykładni statutu PZE oraz uchwał Walnego Zgromadzenia;
- 2) rozpatrywanie spraw osób będących członkami PZE w zakresie:
 - a) naruszenia obowiązków wynikających ze statutu i uchwał władz PZE;
 - b) sporów powstałych między tymi osobami na tle praw i obowiązków wynikających z ich przynależności do PZE;
- 3) rozpatrywanie odwołania od decyzji Zarządu Głównego odmawiającej członkostwa w PZE, o której mowa w art. 23;
- 4) uchylanie – na wniosek Zarządu Głównego – uchwał zarządów oddziałów i sekcji niezgodnych z przepisami prawa, postanowieniami statutu lub innymi uchwałami władz PZE i regulaminami PZE.

Artykuł 52

1. Prowadząc postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 51 pkt 2) lit. a), Sąd Koleżeński obligatoryjnie wysłuchuje osobę, której zarzucono naruszenie obowiązków wynikających ze statutu i uchwał władz PZE oraz, w miarę potrzeby, przeprowadza inne dowody.
2. Jeśli osoba, o której mowa w ust. 1 wchodzi w skład Sądu Koleżeńskiego, nie może ona uczestniczyć w rozpatrywaniu sprawy; w takim przypadku skład Sądu Koleżeńskiego uzupełnia się na czas rozpatrywania sprawy w drodze kooptacji, odpowiednio stosując art. 28 ust. 5.

Artykuł 53

1. Jeśli w toku postępowania w sprawach, o których mowa w art. 51 pkt 2) lit. a), Sąd Koleżeński stwierdzi, że doszło do naruszenia obowiązków wynikających ze statutu lub uchwał władz PZE, może:
 - 1) pisemnie upomnieć osobę, która naruszyła obowiązki wynikające ze statutu lub uchwał władz PZE, podając uzasadnienie upomnienia do wiadomości pozostałych osób będących członkami PZE;
 - 2) skierować do Zarządu Głównego wniosek, o którym mowa w art. 24 pkt 3) lit. a), podając uzasadnienie wniosku do wiadomości pozostałych osób będących członkami PZE;
 - 3) skierować do Walnego Zgromadzenia wniosek, o którym mowa w art. 25 pkt 3), podając uzasadnienie wniosku do wiadomości pozostałych osób będących członkami PZE.
2. Rozstrzygając w sprawach, o których mowa w art. 51 pkt 2) lit. a), Sąd Koleżeński wydaje orzeczenia na piśmie. Odpis orzeczenia niezwłocznie przekazuje się Zarządowi Głównemu oraz osobie, o której mowa w art. 52 ust. 1.
3. Od stwierdzenia przez Sąd Koleżeński, że doszło do naruszenia obowiązków wynikających ze statutu lub uchwał władz PZE, osobie o której mowa w art. 52 ust. 1 przysługuje odwołanie do Walnego Zgromadzenia, za pośrednictwem Zarządu Głównego, w terminie miesiąca od daty doręczenia odpisu orzeczenia. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Sąd Koleżeński zamieszcza w orzeczeniu.

Rozdział 9 Sekcja młodzieżowa

Artykuł 54

Sekcją młodzieżową PZE jest Polska Młodzież Esperancka, w skrócie „PME”. Sekcja młodzieżowa może używać nazwy w języku esperanto, w brzmieniu „Pola Esperanto-Junularo”, w skrócie: „PEJ”.

Artykuł 55

Do Polskiej Młodzieży Esperanckiej należą wszystkie osoby, które są członkami zwyczajnymi ograniczonymi PZE oraz wszystkie osoby, które są członkami zwyczajnymi PZE i 1 stycznia danego roku mają ukończone nie więcej niż 29 lat.

Artykuł 56

Polska Młodzież Esperancka działa na podstawie regulaminu – określającego w szczególności jej strukturę wewnętrzną – który uchwała i zmienia Zarząd Główny.

Rozdział 10

Terenowe jednostki organizacyjne PZE, ich władze, kompetencje, tryb działania

Artykuł 57

1. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi PZE są oddziały. Oddziały są podstawową jednostką organizacyjną PZE i składają się z co najmniej 15 osób będących członkami zwyczajnymi PZE; w skład oddziału mogą wchodzić osoby będące członkami zwyczajnymi ograniczonymi PZE.
2. Oddziały są powoływane i rozwiązywane przez Zarząd Główny.
3. Uchwała Zarządu Głównego powołująca dany oddział określa w szczególności jego siedzibę, obszar działania, zasady zaciągania zobowiązań przez oddział (w tym

- reprezentację oddziału) a także gospodarowania majątkiem własnym oddziału oraz majątkiem PZE przekazanym oddziałowi.
4. Do uzyskania przez oddział osobowości prawnej wymagana jest zgoda Zarządu Głównego.
 5. Z chwilą uzyskania przez oddział osobowości prawnej zaciąga on zobowiązania oraz ponosi za nie odpowiedzialność na własny rachunek. Zobowiązania własne oddziału nie obciążają PZE.
 6. Uchwała Zarządu Głównego rozwiązująca dany oddział określa w szczególności przeznaczenie majątku PZE, którym zarządzał lub gospodarował oddział.

Artykuł 58

Władze oddziału stanowią:

- 1) Walne Zebranie Oddziału;
- 2) Zarząd Oddziału.

Artykuł 59

Uchwały wszystkich władz oddziału zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania. W przypadku równej ilości głosów, decyduje głos osoby przewodniczącej obradom.

Artykuł 60

Walne Zebranie Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w roku. Ponadto, Walne Zebranie Oddziału może być zwołane na żądanie Zarządu Głównego oraz na pisemny wniosek co najmniej 1/3 osób tworzących oddział. Wniosek o zwołanie Walnego Zebrania Oddziału powinien zawierać proponowany porządek obrad. O miejscu, terminie i porządku obrad Walnego Zebrania Oddziału Zarząd Oddziału zawiadamia wszystkie osoby tworzące oddział przynajmniej z czternastodniowym wyprzedzeniem.

Artykuł 61

1. W Walnym Zebraniu Oddziału uczestniczą wszystkie osoby tworzące oddział.
2. Prawo głosowania podczas Walnego Zebrania Oddziału służy wyłącznie osobom będącym członkami zwyczajnymi PZE, które nie zalegają z opłacaniem składek członkowskich i należą do oddziału.

Artykuł 62

Do kompetencji Walnego Zebrania Oddziału należy w szczególności:

- 1) wybór i odwołanie Zarządu Oddziału;
- 2) uchwalanie programu działania Oddziału;
- 3) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Oddziału.

Artykuł 63

1. Zarząd Oddziału wybierany jest spośród osób tworzących oddział przez Walne Zebranie Oddziału.
2. Wybór Zarządu Oddziału odbywa się w głosowaniu tajnym, w ten sposób, że każda obecna i uprawniona do głosowania w myśl art. 61 ust. 2 osoba uczestnicząca w Walnym Zebraniu Oddziału oddaje głos co najwyżej na tyle kandydujących osób, ile ma zostać wybranych do Zarządu Oddziału. Te z kandydujących osób, które otrzymały największą liczbę głosów, zostają wybrane do Zarządu Oddziału.
3. Kadencja Zarządu Oddziału trwa dwa lata.

4. Zarząd Oddziału zbiera się na posiedzeniach ilekroć wymagają tego potrzeby oddziału, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu. Wszystkie posiedzenia są protokołowane.
5. Osoby wchodzące w skład Zarządu Oddziału pełnią swoje funkcje społecznie.

Artykuł 64

Do kompetencji Zarządu Oddziału należy w szczególności:

- 1) prowadzenie bieżącej działalności oddziału;
- 2) reprezentowanie PZE na terenie działania oddziału;
- 3) organizowanie nauczania języka esperanto;
- 4) organizowanie działalności kulturalno-oświatowej oraz imprez esperanckich;
- 5) zwoływanie Walnych Zebrań Oddziału;
- 6) bieżące informowanie Zarządu Głównego o działalności oddziału.

Rozdział 11 Majątek i finanse PZE

Artykuł 65

Majątek PZE stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.

Artykuł 66

Na fundusze oraz majątek PZE składają się:

- 1) składki członkowskie;
- 2) dotacje i subwencje;
- 3) darowizny, spadki i zapisy;
- 4) wpływy z działalności statutowej;
- 5) wpływy z ofiarności publicznej;
- 6) dochody z działalności gospodarczej prowadzonej przez PZE zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
- 7) dochody z nieruchomości i ruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu PZE.

Artykuł 67

Funduszami i majątkiem PZE zarządza Zarząd Główny.

Artykuł 68

Zobowiązania majątkowe w imieniu PZE zaciągać mogą dwie osoby wchodzące w skład Zarządu Głównego działające łącznie.

Artykuł 69

Zarząd Główny może tworzyć fundusze celowe w ramach posiadanych środków finansowych.

Artykuł 70

Zarząd Główny przekazuje oddziałom część składek członkowskich wpłacanych przez osoby tworzące dany oddział.

Rozdział 12 Przepisy przejściowe

Artykuł 71

Pierwszy skład Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego jest wybierany przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Esperantystów, który zebrał się 24 marca 2012 roku w Warszawie.

Rozdział 13 Postanowienia końcowe

Artykuł 72

Zmiany statutu mogą nastąpić na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów.

Artykuł 73

1. Rozwiązanie PZE może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów lub w innych przypadkach przewidzianych przepisami powszechnie obowiązującego prawa.
2. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu PZE, Walne Zgromadzenie określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku PZE.

Artykuł 74

W sprawach nieuregulowanych niniejszym statutem mają zastosowanie przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.